

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

**ДИРЕКТОРАТ ЗА РАДИЈАЦИОНУ И НУКЛЕАРНУ СИГУРНОСТ И
БЕЗБЕДНОСТ СРБИЈЕ**

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ РАДА ЗА 2023. ГОДИНУ

БЕОГРАД, ЈАНУАР 2023. ГОДИНЕ

На основу члана 16. став 2. тачка 4) Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, бр. 95/18 и 10/19) и члана 15. тачка 5) Статута Директората за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије („Службени гласник РС”, број 9/19), Одбор Директората за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије, на седници одржаној 20. јануара 2023. године, доноси

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ РАДА

ДИРЕКТОРАТА ЗА РАДИЈАЦИОНУ И НУКЛЕАРНУ СИГУРНОСТ И БЕЗБЕДНОСТ СРБИЈЕ ЗА 2023. ГОДИНУ

УВОД

Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије (у даљем тексту: Директорат) основан је чланом 13. Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, бр. 95/18 и 10/19, у даљем тексту: Закон), као самостално и функционално независно регулаторно тело које врши регулаторне, стручне и са њим повезане извршне послове у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности, у складу са Законом.

Директорат је правно лице са правима, обавезама и одговорностима утврђеним Законом и Статутом.

Директорат је уписан у регистар Привредног суда у Београду, у регистарски уложак бр. 5-1203-00, на основу Решења бр. 3 Фи 889/2018 од 11.12.2018. године, а промена седишта извршена је на основу Решења бр. Фи-902/2020 од 08.01.2021. године.

За обављање послова из своје надлежности Директорат за свој рад одговара Влади Републике Србије.

Седиште Директората је у Београду, а унутрашње уређење, делокруг и начин рада, начин планирања, обављања послова и друга питања од значаја за рад Директората ближе се уређују Статутом Директората и другим општим актима у складу са законом

У поступку пред Директоратом примењују се одредбе закона који уређује општи управни поступак, осим ако је Законом другачије одређено.

Решења која издаје Директорат су коначна и против њих се не може уложити жалба, али се може покренути управни спор у року од 30 дана од дана достављања решења.

Чланом 22. Закона и чланом 24. Статута су утврђени послови Директората у оквиру вршења регулаторне контроле делатности уређених Законом.

Чланом 242. Закона уређено је да ступањем на снагу Закона Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије, која је основана Одлуком Владе наставља са радом као Директорат, а чланом 244. Закона уређено је да Директор и Управни одбор Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије настављају с радом до истека мандата, након чега ће се извршити избор нових органа Директората према одредбама Закона и Статута Директората.

Решењем Владе 24 Број: 119-7496/2019 од 25. јула 2019. године именован је Слађан Велинов за директора Директората на пет година.

I ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОГРАМА РАДА

Основе за израду Годишњег програма рада Директората за 2023. годину су:

- Закон о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, бр. 95/18 и 10/19, у даљем тексту: Закон);
- Овлашћење и обавезе Управног одбора Агенције, који је именовала Влада решењима 24 Број:119-4262/2013, од 20. маја 2013. године, 24 Број: 119-4417/2013, од 4. јуна 2013. године, 24 Број: 119-629/2014-01, од 24. јануара 2014. године, 24 Број: 119-2392/2015 од 05. марта 2015. године и 24 Број: 119-4954/2017, од 29. маја 2017. године које су, у складу са чланом 244. Закона примењиве на Одбор Директората, а који у складу са одредбама из члана 16. став 2. тачка 4) Закона, између осталог усваја Годишњи програм рада.

Основни циљеви и задаци Директората у 2023. години су:

- завршетак рада на нацртима стратегија и акционих планова за њихово спровођење, прописаних Законом и упућивање Влади на доношење;
- припрема и усвајање нацрта нових правилника, упутстава, водича и процедура потребних за спровођење мера радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности, у складу са Законом и правним тековинама ЕУ;
- очување постојећих и даље јачање административно-стручних капацитета Директората, у циљу што ефикаснијег обављања послова из надлежности Директората у складу са Законом;
- вршење контроле и инспекцијског надзора над спровођењем мера радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности;
- имплементација усвојених подзаконских прописа у складу са Законом;
- доношење решења о издавању, суспензији или одузимању одобрења за обављање делатности, одобрења за коришћење извора зрачења, овлашћења за вршење послова заштите од јонизујућег зрачења, дозволе за промет извора зрачења и дозволе за транспорт опасне робе класе 7 АДР/РИД/АДН (радиоактивне материје), као и о изузимању од обавезе прибављања одобрења у складу са законом;
- успостављање и вођење регистра поднетих захтева, издатих одобрења и сертификата и лица одговорних за спровођење мера заштите од зрачења, регистра извора зрачења и њихових корисника, изложених радника, спољних радника и других података од значаја за заштиту од зрачења, радијациону и нуклеарну сигурност;
- успостављање и вођење евиденције постројења, извора зрачења и радиоактивног отпада, као и других података од значаја за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност;
- контрола испуњености услова на основу којих се издају одобрења у складу са законом;
- завршетак активности на уклањању постојећих и постављању нових радиоактивних громобрана у нашој земљи;
- припрема билатералних споразума о раној најави информација у случају радиолошког акцидента, са суседним државама;
- сарадња са ЕУ и Међународном агенцијом за атомску енергију (МААЕ) и остали облици међународне сарадње.

II АДМИНИСТРАТИВНО-СТРУЧНИ КАПАЦИТЕТИ

1. НОРМАТИВНИ УСЛОВИ

Директорат је основан Законом и уписан је у регистар Привредног суда у Београду, у регистарски уложак бр. 5-1203-00, на основу Решења бр. 3 Фи 889/2018 од 11.12.2018. године. Чланом 242. Закона уређено је да ступањем на снагу Закона, Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије, која је основана Одлуком Владе Републике Србије од 18. децембра 2009. године („Службени гласник РС”, бр. 76/09 и 113/13, у даљем тексту: Агенција), наставља са радом као Директорат. Полазећи од напред изнетог, као и од тога да је Одбор Директората на својој седници одржаној дана 23. јануара 2019. године донео Статут Директората и Правилник о раду Директората, да је директор Директората дана 24. јануара 2019. године донео Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Директорату, те да је Решењем Владе 24 Број: 119-7496/2019 од 25. јула 2019. године именован Слађан Велинов за директора Директората на пет година, обезбеђени су нормативни услови за рад.

2. КАДРОВИ

На дан 31.12.2022. године, у Директорату је било 33 запослена (32 на неодређено радно време и директор- именован по одлуци Владе Републике Србије).

У периоду од 01.06. до 31.12. 2017. године запослена је једна особа на одређено време као замена запослене на породилском одсуству и одсуству са рада неге детета.

Одлуком Владе 05 Број: 112-4418/2010-002, од 17. јуна 2010. године Агенцији је одобрено максимално 18 запослених. Одлуком о измени Одлуке о максималном броју запослених 05 број 112-43508/2011 од 02. јуна 2011. године, одобрено је 35 запослених. Због недовољних средстава опредељених Агенцији Законом о буџету за 2012. годину, број запослених је тек крајем 2012. године повећан са 16 на 20, 2013. године повећан је на 24, а 2014. године на 25 запослених (24 на неодређено време, један запослени на одређено време до повратка запослене са породилског одсуства и један на одређено време по посебној одлуци Владе). Број запослених се у 2015. години смањено за један, због одласка запослене у инвалидску пензију, а Одлуком о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2015. годину, од 8. децембра 2015. године, („Службени гласник РС“, број 101/15), број одобрених запослених у Агенцији смањен је на 24.

Одлуком о изменама Одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину, 05 број 112-4310/2019 од 25. априла 2019. године, Директорату је одобрено број запослених од 48.

Ступањем на снагу Закона Директорат је добио знатно повећан обим надлежности, обавеза и одговорности, све у циљу увођења нових стандарда у спровођењу мера заштите од јонизујућих зрачења, радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности, успостављања комплексније регулативе, али и омогућавање ефикасније примене Закона, успостављања стриктног и целовитог надзора над изворима јонизујућих зрачења и нуклеарним објектима, радијационим делатностима и нуклеарним активностима, као и над управљањем радиоактивним отпадом, при чему Закон уређује и положај инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност у оквиру

Директората. Напред наведено, као и одлука Одбора Директората Број: 021-01-2/3/2019-01 о доношењу Правилника о раду Директората, представља основ за повећање броја запослених у Директорату на 48.

У 2021. години, број запослених смањено се за три, од тога је један запослени отишао у старосну пензију. Услед рада у отежаним условима због пандемије SARS-CoV-2 запослено је само једно лице. У току 2022. године отишао је један запослени а примљено је двоје тако да је број запослених у Директорату 33.

3. ПРОСТОР И СРЕДСТВА ЗА РАД

Средства за рад и функционисање Директората обезбеђују се у буџету Републике Србије, на предлог Директората, из прихода који Директорат оствари обављањем послова из своје надлежности, донација, прилога и других извора у складу са законом.

Решењем Градоначелника града Београда број 361-3707/11-Г од 19. октобра 2011. године, Министарству животне средине, рударства и просторног планирања је, за потребе Агенције, дат на коришћење, без накнаде закупа, пословни простор у палати "Београђанка", улица Масарикова бр. 5, 15-ти спрат, при чему Агенција сноси трошкове месечног одржавања. У тај простор Агенција се преселила 28. децембра 2011. године. Решењем Градоначелника број 361-3749/14-Г-01 од 29. октобра 2014. године, Агенцији је одобрено коришћење додатног пословног простора на истом спрату, без плаћања закупа, уз плаћање трошкова месечног одржавања. Решењем Градоначелника Београда број 361-6666/16-Г од 05.октобра 2016.године, Агенцији је додељена још једна канцеларија на 15.спрату, тако да је Агенција користила цео 15-ти спрат.

Чланом 242. став 1. Закона уређено је да ступањем на снагу Закона Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије која је основана Одлуком Владе наставља са радом као Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије.

С обзиром да је палата "Београд", у којој се налазио пословни простор Директората, продата, Директорат је, по добијању сагласности Владе Републике Србије 05 број:361-9973/2020 од 4. децембра 2020. године, своје пословно седиште преселио на адресу: Теразије број 41а, четврти спрат.

4. ФИНАНСИРАЊЕ ДИРЕКТОРАТА

Финансијско пословање Директората је регулисано Законом, Законом о буџетском систему („Службени гласник РС“бр. бр. 54/09 , 73/10, 101/11, 93/12, 62/13, 108/13, 142/14 , 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 138/22 и 118/21 -др. закон) и Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину („Службени гласник РС“, број 138/22).

Директорат своје финансијско пословање остварује на основу и у складу са Годишњим финансијским планом прихода и расхода, који доноси Одбор Директората.

Исто тако, резултате финансијског пословања Директората и годишње финансијске извештаје Директората усваја Одбор Директората. Извори финансирања су буџет Републике Србије, приходи остварени из пословања, донације и остали приходи регулисани Законом

У складу са Законом о буџетском систему и Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину, на разделу 25-Министарство заштите животне средине, Глава 25.0 – Министарство заштите животне средине, Програм 0404 – Управљање заштитом животне средине, Функција 560 – Заштита животне средине неklasификоване на другом месту, Програмска активност/пројекат 0005 – Подршка раду Директората за радијациону и нуклеарну сигурност Србије, економска класификација 451 – Субвенције јавним

нефинансијским предузећима и организацијама, опредељена су средства за пословање Директората у 2023. години у износу од 195.000.000,00 динара.

III ПОСЛОВИ И ДРУГЕ АКТИВНОСТИ ДИРЕКТОРАТА

Током 2023. године у Директорату рад ће се одвијати у овиру три основна правца, односно три главне врсте послова и то:

1 ПРАВНИ, ФИНАНСИЈСКИ, ОПШТИ И ПОСЛОВИ ЉУДСКИХ РЕСУРСА И МЕЂУНАРОДНЕ САРАДЊЕ

- припрема и завршетак рада на нацртима стратегија и акционих планова за њихово спровођење, прописаних Законом; и упућивање Влади на доношење;
- припрема пратећих подзаконских аката уз Закон;
- припрема општих правних аката Директората;
- припрема решења о издавању, суспензији или одузимању одобрења за обављање делатности, одобрења за коришћење извора зрачења, овлашћења за вршење послова заштите од јонизујућег зрачења, дозволе за промет извора зрачења и дозволе за транспорт опасне робе класе 7 АДР/РИД/АДН (радиоактивне материје), као и о изузимању од обавезе прибављања одобрења у складу са законом;
- припрема предлога финансијског плана Агенције;
- припрема и имплементација међународних мултилатералних и билатералних уговора и других аранжмана у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности и припрема стручних елемената за њихово закључивање
- припрему планова и извештаја извршења буџета Директората;
- припрема и реализација послова јавних набавки;
- обезбедиће се највиши ниво јавности рада Директората и достава информација поверенику за информације од јавног значаја;
- обављаће се редовни кадровски, као и послови информисања;
- вршиће се усклађивање рада унутрашњих јединица и сарадња с другим државним органима и институцијама;
- континуирано ће се вршити усклађивање националне регулативе са европским законодавством у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности, припрема и усвајање нацрта нових правилника, упутстава, водича и процедура потребних за спровођење мера радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности, у складу са Законом и правним тековинама ЕУ;
- континуирано ће се наставити сарадња са МААЕ;
- континуирано ће се обављати инспекцијски надзор и контрола у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности.

А) Информисање јавности

- Да би се омогућила боља сарадња са јавношћу, транспарентност информација и потпунији увид у рад и значај Директората, планира се и даље унапређење и редовно ажурирање сајта Директората у свим областима које се односе на надлежност Директората.
- Такође се планира израда кратких приказа и националних презентација о свим до сада реализованим националним пројектима из претходних пројектних циклуса ТС МААЕ, у сарадњи са националним координаторима тих пројеката.

Б) Програм рада одсека за међународну сарадњу и управљање пројектима за 2023. годину.

У току 2023. године у Одсеку за међународну сарадњу и управљање пројектима (у даљем тексту: Одсек) планирано је да се ради на следећим групама активности:

1. Сарадња са Међународном агенцијом за атомску енергију (МААЕ)
 - а) Реализација и праћење активних националних, регионалних и међурегионалних пројеката из пројектних циклуса 2020 – 2021 и 2022 – 2023.
 - Програмирање националних пројеката за пројектни циклус 2024 – 2025.
 - Припрема новог Оквирног програма сарадње Републике Србије са Департаманом техничке сарадње МААЕ (ТС МААЕ)
 - Организација студијских боравака, стручних посета и скупова у Републици Србији и припрема за 67. заседање Генералне конференције МААЕ
 - Ванпројектне активности МААЕ
2. Портал за међународну сарадњу Републике Србије са МААЕ и информисање јавности
3. Остале активности

1. Сарадња са Међународном агенцијом за атомску енергију (МААЕ)
 - Реализација и праћење активних националних, регионалних и међурегионалних пројеката из пројектних циклуса 2020 – 2021 и 2022 – 2023.

Сарадња са МААЕ се остварује кроз националне пројекте и учешће у регионалним и међурегионалним пројектима у оквиру Програма техничке помоћи и сарадње. У 2023. години наставља се са реализацијом 3 национална пројекта у различитим институцијама Републике Србије:

- SRB/6/016 - Strengthening Calibration Services at the Secondary Standard Dosimetry Laboratory for Radiotherapy Applications, национални координатор пројекта: Лабораторија за заштиту од зрачења и заштиту животне средине, Институт за нуклеарне науке „Винча“, Винча (Милош Живановић)
- SRB/6/017 - Introducing Radionuclide Theranostics in the Centre of Nuclear Medicine, Clinical Centre of Serbia, национални координатор пројекта: Центар за нуклеарну медицину Клинички центар Србије, Београд (Вера Артико)
- SRB/9/007 - Strengthening Radiation Safety Capabilities in Public Company „Nuclear Facilities of Serbia“, национални координатор пројекта: Јавно предузеће „Нуклеарни објекти Србије“, Винча (Наташа Лазаревић)

Осим тога, постоји и национални пројекат из ранијих циклуса који је још увек активан, и за који је неопходно обезбедити бољу сарадњу са националним координатором, како би спровођење мониторинга пројекта било омогућено:

- SRB/3/004 - Safely Managing Waste, Sealed Sources, Decommissioning and Site Remediation Activities at the Vinca Institute, национални координатор пројекта: Јавно предузеће „Нуклеарни објекти Србије“, Винча (Данијела Солдатовић)

У укупно 14 нових регионалних пројеката региона Европе разнородне институције из Републике Србије потенцијално ће узети учешће у 2023. години. Праћење реализације ових пројеката је у домену рада Одсека, а листа пројеката је следећа:

1. RER/0/048 - Enhancing National Legal Frameworks
2. RER/0/049 - Enhancing the Capacities of Educational Institutions for the Sustainable use of Nuclear Technologies
3. RER/1/022 - Enhancing Utilization and Safety of Research Reactors
4. RER/1/023 - Harmonizing Implementation of Radiotracer and Sealed Sources Techniques for Efficient Use of Natural Resources and Environmental Monitoring

5. RER/2/018 - Analysing Low Carbon Pathways towards an Ambitious Decarbonized Energy Sector by 2050
6. RER/5/027 - Enhancing Preparedness Capacities of the Veterinary Sector to Confront with Emerging and Re-emerging Diseases of Livestock and Wildlife
7. RER/5/028 - Improving Efficiency in Water and Soil Management
8. RER/6/040 - Enhancing Radiotherapy Delivery Through Improved Use of Advanced Dosimetry and Radiotherapy Techniques
9. RER/6/041 - Enhancing and Harmonizing Nuclear Medicine and Diagnostic Imaging Capabilities
10. RER/6/042 - Building Capacities of Medical Physicists in Diagnostic Radiology to Support the Establishment of Quality Management Systems
11. RER/9/157 - Strengthening Implementation of the Justified and Optimized Use of Ionizing Radiation in Medicine
12. RER/9/158 - Strengthening the Regulatory Infrastructure for Radiation Safety
13. RER/9/159 - Enhancing the Application of the Principles of Radiation Protection to Control the Exposure of the Public
14. RER/9/160 - Strengthening Capabilities on Safety Assessment and Risk Informed Decision Making for Severe Accidents and Off-Site Consequences

Такође, током 2023. године ће се наставити са даљом реализацијом 9 регионалних пројеката из претходног пројектног циклуса, чије је праћење такође у домену рада Одсека. Листа ових пројеката је следећа:

1. RER/1/021 – Enhancing the Use of Radiation Technologies in Industry and Environment
2. RER/5/024 – Enhancing Productivity and Resilience to Climate Change of Major Food Crops in Europe and Central Asia
3. RER/5/026 – Enhancing the Capacity to Integrate Sterile Insect Technique in the Effective Management of Invasive Aedes Mosquitoes
4. RER/6/039 – Developing Human Resources for Setting Up an Ion Beam Therapy Centre within the Joint South East European International Institute for Sustainable Technologies
5. RER/7/013 – Evaluating Groundwater Resources and Groundwater-Surface-Water Interactions in the Context of Adapting to Climate Change
6. RER/7/014 – Improving Environmental Monitoring And Assessment for Radiation Protection in the Region
7. RER/9/154 – Enhancing the Implementation of Integrated Programmes for the Safe Management of Radioactive Waste
8. RER/9/155 – Enhancing Regulatory and Methodological Infrastructures Needed to Ensure Radiation Safety in Naturally Occurring Radioactive Materials Industry
9. RER/9/156 – Establishing Education and Training Infrastructure in Radiation Protection

У укупно 3 нова међурегионална пројекта институције из Републике Србије потенцијално ће узети учешће у 2023. години. Праћење реализације ових пројеката је у домену рада Одсека, а листа пројеката је следећа:

1. INT/2/023 – Supporting Member States' Capacity Building on Small Modular Reactors and Micro-reactors and their Technology and Applications as a Contribution of Nuclear Power to the Mitigation of Climate Change (2022-2025)
2. INT/6/065 – Contributing towards Improved Survival in Childhood Cancer Using Radiation Medicine and Nutrition (2022-2025)
3. INT/0/101 – Supporting Member States in Human Capacity Building Related to Nuclear Science and Technology and Quality Management of the Technical Cooperation Programme (2022-2025)

Сем тога, током 2023. године ће се наставити са даљом реализацијом 5 међурегионалних пројеката МААЕ, чије је праћење такође у домену рада Одсека, а листа пројеката је следећа:

1. INT/2/020 - Overcoming the Barriers to Implementation of Decommissioning and Environmental Remediation Projects
2. INT/5/157 - Supporting National and Regional Capacity in Integrated Action for Control of Zoonotic Diseases
3. INT/6/063 - Improving Quality of Radiotherapy, Nuclear Medicine and Radiology Services Through the Implementation of Quality Management Programs
4. INT/6/064 - Supporting Member States to Increase Access to Affordable, Equitable, Effective and Sustainable Radiation Medicine Services within a Comprehensive Cancer Control System
5. INT/9/186 - Sustaining Cradle-to-Grave Control of Radioactive Sources – Phase II

Одсек током године прати спровођење свих пројеката из Програма техничке помоћи и сарадње у које је Република Србија укључена. У 2023. планиран је мониторинг активности у оквиру националних, регионалних и међурегионалних пројеката, као и других активности које се остварују са МААЕ. Циљ је евалуација пројеката (спроводи се на крају пројектног циклуса), како би се унапредила сарадња са МААЕ и стекао увид у потребе наше земље.

У 2023. години планира се даље унапређење постојећег система пријављивања на скупове изменом процедуре и увођењем у праксу онлајн InTouch+ платформе за пријављивање на скупове ТС МААЕ, као и повремених обука потенцијалних корисника програма сарадње.

У оквиру техничке помоћи и сарадње са МААЕ очекује се и обука кадрова Директората за обављање појединих регулаторних послова из области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности.

- Програмирање националних пројеката за пројектни циклус 2024 – 2025.

У 2023. години планирају се завршне фазе програмирања сета националних пројеката (националног програма) за наредни пројектни циклус ТС МААЕ 2024–2025:

□ SRB2022001 - Improving Diagnostics of Cardiovascular Diseases and Identification of Sentinel Lymph Node in Surgical Treatment of Breast Cancer and Melanoma in Serbia (Универзитетски клинички центар Крагујевац и КБЦ Бежанијска коса)

□ SRB2022002 - Strengthening the Serbian Regulatory Body and its Supportive Technical Capabilities (Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије)

□ SRB2022003 - Upgrading and Strengthening the Capacities of National Reference Laboratories for Early Detection, Surveillance and Control of Transboundary Animal Diseases in Outbreak Situations (Ветеринарски специјалистички институт „Краљево“)

□ SRB2022004 - Increasing Serbia's Capacity to Integrate SIT in Control of Aedes Invasive Mosquitoes by Establishing the Mass-Rearing (Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду).

Наведени пројекти су 30.04.2022. године предложени програмском нотом, а од стране ТС МААЕ усвојени за даље програмирање, након чега је био израђен иницијални пројектни дизајн са комплетном пројектном документацијом.

Процес програмирања националних пројеката биће довршен по преосталим фазама:

Фаза V - Унапређење пројектног дизајна и документације, у складу са примедбама добијеним од Секретаријата МААЕ (ТО, ПМО) половином децембра 2022, при чему сви пројекти морају бити финализовани и поднети путем ПЦМФ онлајн платформе до 17.05.2023. године, а признање националног програма од стране земаља чланица мора се обавити до 12.07.2023.

Фаза VI - Одобравање националних програма које се окончава одобрењем Савета гувернера МААЕ у новембру 2023.

Кључни рокови и активности овог процеса двогодишњег планирања Програма ТСЕУ за пројектни циклус 2024-2025 су дати у дијаграму испод:

*- за предају регионалног програма рок је 14.09. а за предају међурегионалног програма 28.09.

** - треба да буде потврђено

- Припрема новог Оквирног програма сарадње Републике Србије са Депарتمانом техничке сарадње МААЕ (ТС МААЕ)

У 2023. години планира се да се у оквиру Одсека настави израда новог Оквирног програма сарадње (енгл. Country Programme Framework), који би требало да обухвати период од 3 наредна пројектна циклуса.

- Организација студијских боравака, стручних посета и скупова у Републици Србији и припрема за 67. заседање Генералне конференције МААЕ

Одсек ће током године спроводити све процедуре за одобравање студијских боравака или стручних посета страних држављана у оквиру националних пројеката ТС МААЕ њихових земаља, чији су домаћини институције у Републици Србији. Кораци којима се реализује ова процедура су следећи: 1) одговарајуће одељење Департамана ТС МААЕ иницира процедуру за имплементацију студијског боравка/стручне посете у оквиру националног пројекта који се реализује у региону тог одељења, и идентификује потенцијалну институцију-домаћина у Републици Србији (са којом МААЕ може имати прелиминарну неформалну комуникацију), 2) исто одељење ТС МААЕ шаље званичан предлог канцеларији националног координатора/помоћника за везу у Републици Србији са захтевом за одобрење студијског боравка/стручне посете и пратећом документацијом, 3) Одсек предложеној институцији-домаћину шаље званичан упит о томе да ли је институција сагласна да буде домаћин посете, уз пратећу документацију и формуларе за попуњавање, 4) Директорат службама безбедности Републике Србије шаље комплетну документацију потенцијалних посетилаца на проверу, 5) Ако кораци 3 и 4 оба имају позитивне исходе Одсек шаље званично одобрење студијског боравка/стручне посете у ТС МААЕ.

Одсек такође прати реализацију одобреног студијског боравка/стручне посете.

Одсек ће током године учествовати у организацији свих скупова ТС МААЕ који буду планирани да се одрже у Србији. Припремне активности укључују покретање процедуре за усвајање платформе (Host Government Agreement) о одржавању скупа у Србији, усаглашавање агенде, позивна писма и помоћ око добијања виза за учеснике

скупа, као и пратећа кореспонденција са МААЕ, помоћ око избора смештаја и превоза, организација свечаног догађаја у оквиру скупа.

Представници Директората за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије ће у периоду 25-29.09.2023. године у саставу делегације Републике Србије учествовати на 67. заседању Генералне конференције МААЕ, које се иначе уобичајено одржава у Бечу у трећој недељи септембра. У трећем тромесечју године Одсек припрема платформу за учешће делегације наше земље и спроводи остале потребне активности ради организације учешћа на овом скупу.

- Ванпројектне активности МААЕ

Одсек током године прати реализацију свих учешћа на ванпројектним скуповима МААЕ у које је Република Србија укључена (технички састанци, конференције, координисане истраживачке активности, разне специјализоване мисије итд.) и пружа помоћ учесницима скупова, односно носиоцима координисаних истраживачких пројеката.

2. Портал за међународну сарадњу Републике Србије са МААЕ и информисање јавности

Од прошле године комплетна електронска евиденција о учешћима домаћих кандидата на скуповима МААЕ, као и подаци и пратећа документација која се односи на саме скупове и/или пројекте у оквиру којих су се скупови реализовали, води се у оквиру *SQL* базе података која чини основу Портала за међународну сарадњу Републике Србије са Међународном агенцијом за атомску енергију. За 2023. годину планирају се следеће активности Одсека:

1) на основу знања стечених на курсу за анализу података применом софтверског алата *Microsoft Power BI Desktop* остварити безбедну везу са извором података у *SQL* бази података, израдити одговарајући модел и све неопходне извештаје за потребе различитих аналитичких и статистичких обрада Одсека, ради оцене досадашње и унапређења будуће сарадње Србије са МААЕ;

2) пуштање у рад Портала за спољне кориснике, односно активација Модула за унос и одобравање извештаја корисника. Модул је намењен томе да корисници Портала у електронском облику уносе извештаје са скупова и прилажу допунску документацију (агенда скупа, националне презентације и др.), као и да се унети извештаји прегледају у Одсеку и одобравају, враћају на дораду или одбијају.

3) објава упутстава за кориснике везано за 2) на интернет сајту Директората;

3) организовање обука на захтев за спољне кориснике Портала.

Да би се омогућила боља сарадња са јавношћу, транспарентност информација и потпунији увид у рад и значај Одсека, планира се и даље унапређење и редовно ажурирање сајта Директората за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије у целинама које се односе на међународну сарадњу, међународне уговоре и Додатни протокол.

Такође се планира израда кратких приказа и националних презентација о свим до сада реализованим националним пројектима из претходних пројектних циклуса ТС МААЕ, у сарадњи са националним координаторима тих пројеката, као и детаљан попис/евидентирање добијене опреме по тим пројектима.

3. Остале активности

Планира се сарадња са регулаторним телима из региона и међусобна размена искустава кроз билатералне контакте и састанке.

На маргинама 66. заседања Генералне конференције МААЕ прошле године Директорат је покренуо иницијативу за одржавање мултилатералног састанка

представника регулаторних тела Босне и Херцеговине, Македоније, Словеније, Хрватске, Црне Горе и Србије, са циљем унапређења и јачања сарадње националних регулаторних тела у нашем региону. Имајући у виду да је идеја иницијатора да овакви годишњи састанци наставе да се одржавају подржана од стране свих окупљених, Одсек планира рад на организацији мултилатералног састанка за 2023. годину.

В) Активности на пословима ЕУ интеграција и сарадња са Министарством за европске интеграције (МЕИ)

1. Учешће у раду Преговарачких група 15, 25 и 28, у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности, припрема потребних прилога и извештаја на основу расположивих докумената и упутстава, у процесу приступања Републике Србије Европској унији, сарадња са Министарством за европске интеграције, Министарством спољних послова, Мисијом Републике Србије при Европској унији и другим државним органима и институцијама на пословима европских интеграција.
2. Активности у вези са припремом редовног годишњег састанка Пододбора за транспорт, регионални развој, енергетику, заштиту животне средине и климатске промене Одбора за спровођење ССП.
3. Припрема прилога за Извештај о напретку у оквиру ПГ 15.
4. Припрема Прилога за ревизију Националног Програма за усвајање правних тековина Европске уније (НПАА) – четврта ревизија за део Нуклеарна сигурност и заштита од зрачења.
5. Припрема прилога (кварталних извештаја) у оквиру ПГ 15, о реализацији мера и активности које су планиране у циљу успостављања или јачања институционалне структуре и административних капацитета релевантних за преношење, спровођење и примену правних тековина ЕУ у делу 3.15.3 Нуклеарна сигурност и заштита од зрачења.
6. Током 2023. године планира се рад у оквиру Радне групе за стручну редактуру у области заштите од зрачења и нуклеарне сигурности као и рад на коначној верификацији термина стручно редигованих прописа.
7. Окончање активности у вези са приступањем СПОРАЗУМ - у између Европске заједнице за атомску енергију (Еуратом) и држава нечланица Европске уније о учешћу потоњих у договорима Заједнице за рану размену информација у случају радиолошке ванредне ситуације (Eurie) (2003/C 102/02) у сарадњи са Министарством спољних послова и Мисијом Републике Србије при Европској унији.
8. У складу са ревизијом Националног програма за усвајање правних тековина Европске уније (НПАА) поглавље 3.15.3. Нуклеарна сигурност и заштита од зрачења, планира се доношење подзаконских аката (чији је крајњи рок за усвајање 2025/IV) у складу са Законом о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, број 95/18 и 10/19).
9. У складу са ревизијом Националног програма за усвајање правних тековина Европске уније (НПАА) Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије ће до краја 2023. године израдити и објавити Упутство за имплементацију система за

обрачун и контролу нуклеарног материјала у складу са Препоруком Комисије 2009/120/Евроатом о имплементацији система за обрачун и контролу нуклеарног материјала од стране оператора нуклеарних објеката.

10. ТАЕКС (*TAIEX*) – по потреби је планирано даље приближавање и спровођење законодавства Европске уније кроз програмирање пројеката тј, потреба/активности у складу са приоритетима хармонизације домаћег законодавства са правним тековинама ЕУ и њихова имплементација преко Инструмента за техничку помоћ и размену информација (*Technical Assistance and Information Exchange Instrument*) који ће се реализовати током 2022. године.

11. У 2023. години планирана је имплементација пројекта Промоција нуклеарне сигурносне културе (*Promotion of nuclear safety culture*) финансираног у оквиру Инструмента за сарадњу у области нуклеарне сигурности (*Instrument for Nuclear Safety Cooperation*), са циљем да се у наредних неколико година из просторија Института Винча и Јавног предузећа „Нуклеарни објекти Србије“ на сигуран и безбедан начин уклоне материјали заостали из периода интензивног рада са нуклеарним и радиоактивним материјалима а који се одавно више не користе, као и подршка регулаторном телу Републике Србије, у овој области.

2 ПОСЛОВИ РАДИЈАЦИОНЕ И НУКЛЕАРНЕ СИГУРНОСТИ И БЕЗБЕДНОСТИ

1. Израда законских и подзаконских аката

Ради обезбеђења услова за спровођење политике у области радијационе сигурности и безбедности у Републици Србији, планира се даљи наставак рада на следећим документима:

1. Стратегија радијационе и нуклеарне сигурности;
2. Стратегија управљања истрошеним горивом и радиоактивним отпадом
3. Стратегија радијационе и нуклеарне безбедности и
4. Стратегија управљања ситуацијама постојећег излагања.

У складу са Законом о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности (у даљем тексту: Закон), као и у циљу усклађивања са законодавним оквиром ЕУ, у току 2023. године планиране су активности на изради подзаконских аката за имплементацију Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности и то:

1. Правилник о мониторингу радиоактивности у животној средини са Програмом мониторинга
2. Правилник о контроли садржаја радионуклида
3. Правилник о пословима у којима се користе материјали са природним радионуклидима
4. Правилник о изузимању и ослобађању од регулаторне контроле
5. Правилник о обукама и оспособљавању из области заштите од јонизујућег зрачења
6. Правилник о радиоактивним изворима
7. Правилник о пробном раду и раду нуклеарног постројења
8. Правилник о ремедијацији и санацији
9. Правилник о промету извора зрачења
10. Правилник о транспорту опасне робе класе 7 ADR/RID/ADN (радиоактивне материје)

11. Правилник о мерама за откривање и спречавање недозвољеног промета радиоактивних и нуклеарних материјала
12. Правилник о ограничењу дозе за професионално излагање, излагање становништва и медицинско излагање
13. Правилник о медицинском излагању
14. Правилник о ситуацијама постојећег излагања
15. Правилник о стручњацима и службама
16. Правилник о евиденцији и контроли нуклеарног материјала
17. Правилник о прекограничним пошљкама радиоактивног отпада и истрошеног горива

У циљу усклађивања са одребама Закона планира се рад на припреми измена Уредбе о утврђивању Плана за деловање у случају акцидента у складу са Законом уз прописивање пратећих упутстава.

У циљу усклађивања са одребама Закона планира се рад на припреми Уредбе о мерама безбедности радиоактивних и нуклеарних материјала.

2. Активности на унапређењу система за одговор на нуклеарну или радиолошку ванредну ситуацију

Током 2023. године планиране су следеће активности:

- Учешће у међународним вежбама у циљу унапређења система управљања ванредним ситуацијама;
- Организација и извођење националне вежбе за одговор на нуклеарну или радиолошку ванредну ситуацију
- Приступање систему *ECURIE (European Community Urgent Radiological Information Exchange)* у складу са Одлуком Савета број 87/600/Евроатом од 14. децембра 1987. године о договорима Заједнице у вези са раном разменом информација у случају ванредне радиолошке ситуације;
- Координација и сарадња са учесницима укљученим у одговор на нуклеарну или радиолошку ванредну ситуацију;
- Сарадња са регулаторним телима у окружењу у складу са потписаним билатералним споразумима у циљу хармонизације активности и мера у случају нуклеарне или радиолошке ванредне ситуације;
- Интеграција JRODOS програма у систем за одговор на нуклеарну или радиолошку ванредну ситуацију

3. Активности у оквиру мониторинга радиоактивности у животној средини

Током 2023. године планиране су следеће активности:

- Спровођење јавне набавке - Систематско испитивање радиоактивности животне средине за 2023. годину у складу са Законом и Програмом систематског испитивања радиоактивности животне средине;
- Праћење и анализа података о нивоу радиоактивности у животној средини
- Надзор над радом лабораторија одговорним за спровођење Систематско испитивање радиоактивности животне средине за 2023. годину
- Анализа резултата мерења радиоактивности у животној средини за 2022. годину и припрема годишњег извештаја о нивоу излагања становништва јонизујућем зрачењу у Републици Србији за 2022. годину;

- Инсталација нових уређаја за аутоматско мерење нивоа радиоактивности у животној средини
- Пуштање у рад новог система за упозоравање на нуклеарни или радиолошки акцидент
- Редовно одржавање система за аутоматско мерење нивоа радиоактивности у животној средини.

4. Издавање овлашћења правним лицима за вршење послова заштите од јонизујућег зрачења

Током 2023. године обављаће се редовни послови у циљу спровођења свих Законом прописаних активности које се односе на издавање, продужење, суспензију или одузимање овлашћења правним лицима за вршење послова заштите од јонизујућег зрачења.

5. Издавање одобрења за обављање делатности

Током 2023. године обављаће се редовни послови у вези са издавањем одобрења за обављање радијационих делатности и нуклеарних активности као и вођење регистара и евиденција у складу са Законом.

Планирано је и да се обаве посете носиоцима одобрења у циљу провере испуњености услова на основу којих су издата одобрења.

6. Оправдавање нових радијационих делатности

На основу члана 70. Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и Правилника о начину и поступку избора, праву и висини накнаде и условима и начину рада чланова комисије за утврђивање оправданости нове радијационе делатности („Службени гласник РС”, број 127/21), и на основу захтева корисника, планира се образовање комисија за оправдавање нових радијационих делатности.

7. *Safeguards* и Додатни протокол

У 2023. вршиће се редовне активности у складу са обавезама Републике Србије према одредбама Споразума о примени гаранција уз уговор о неширењу нуклеарног оружја и Додатног протокола. У плану је обилазак локација и институција широм Србије које поседују пријављени и непријављени нуклеарни материјал као и упознавање представника институција са обавезама према Споразуму о примени гаранција и Додатном протоколу.

8. Међународне конвенције

У оквиру припрема за заједнички Осми и девети прегледни састанак по Конвенцији о нуклеарној сигурности биће дати одговори на питања које су поставиле друге земље чланице у вези са националним извештајем Републике Србије и извршене припреме за учешће на наведеном састанку.

9. Посебне активности у вези са радијационом и нуклеарном безбедношћу

У сарадњи са Међународном агенцијом за атомску енергију у 2023. години планирана је експертска мисија на тему ажурирања Интегрисаног плана за подршку нуклеарној безбедности у Републици Србији. Такође наставиће се активности везане за процес потврђивања Интегрисаног плана за подршку нуклеарној безбедности од стране Владе РС.

У 2023. години очекује се завршетак и усвајање Правилника о спречавању илегалног промета. Наставиће се заједничке акције са Управом царина и Граничном полицијом у циљу унапређења контроле прекограничног промета нуклеарних и радиоактивних материјала и спречавања илегалног промета као и пружање стручне помоћи Управи царина и Граничној полицији на успостављању одрживог система едукације службеника.

Планира се јачање сарадње са свим релевантним институцијама укљученим у национални режим радијационе и нуклеарне безбедности.

Планиран је почетак рада Радне групе за израду Уредбе о мерама безбедности радиоактивних и нуклеарних материјала као и финализација нацрта Уредбе, те њено усвајање од стране Владе Републике Србије и ступање на снагу.

Представници Директората ће и током 2023. године активно учествовати у раду координационих тела и радних група формираних од стране других институција Републике Србије које за тему имају питања безбедности у складу са домаћим законодавством или међународним уговорима и иницијативама.

10. Јачање сигурносне и безбедносне културе

Планиране су активности везане за јачање сигурносне и безбедносне културе у Директорату и у другим институцијама носиоцима одобрења кроз радионице, презентације, упитнике и др.

11. Учешће на скуповима и састанцима

Током 2023. године планира се учешће на скуповима и састанцима у складу са преузетим обавезама на регионалним, националним пројектима (МААЕ) и пројектима Европске комисије, у радним групама и комитетима као и календаром националних и међународних конференција и заседања, као и свим доступним обукама МААЕ у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности.

12. Пројектне активности

Током 2022. године планиране су следеће активности:

1) У оквиру пројекта RER/7/014 – *Improving Environmental Monitoring and Assessment for Radiation Protection in the Region* планиран је наставак:

- активности у вези рада на набавци опреме у циљу унапређења инфраструктуре мониторинга радиоактивности у животној средини у Републици Србији;
- активности у вези писања водича за мониторинг радиоактивности у животној средини у ситуацијама планираног, постојећег и ванредног излагања.

2) Наставак реализације пројекта Европске комисије „*Support to Serbian Regulatory Authority and the Vinča Site*“,

у оквиру Task 3: *Development and installation of the radiation exposures registry for occupationally exposed persons (radiation workers)* где је Директорат крајњи корисник и

у оквиру Task 2: *Removal of radium sources from "Radium Bunker"* преглед документације за издавање лиценце за обављање декомисије радијумског бункера

3) Наставак реализације пројекта *INSC Programme 2018 „Strengthening the Capacity of the Western Balkans for radiological and Nuclear Emergency Preparedness and Response: „Technical Support for Decision Making“*. Циљ пројекта је обезбеђење система који служи за планирање, као и управљање активностима у случају нуклеарних или радиолошких акцидента. Током 2022. године планиран је наставак рада на:

прилагођавању *JRODOS* система условима и подацима у нашој земљи;

обуци за рад и примену *JRODOS* система запослених у Директорату и других учесника у одговору на нуклеарну или радиолошку ванредну ситуацију;

интеграцији *JRODOS* система у национални систем за одговор на нуклеарну или радиолошку ванредну ситуацију;

одржавање националне вежбе за одговор на нуклеарну или радиолошку ванредну ситуацију.

4) Наставак реализације пројекта Европске комисије за унапређење система раног упозоравања на нуклеарни или радиолошки акцидент у земљама Западног Балкана. „*Supply and installation of an Early Warning Radiation Monitoring Network (EWRMN) in Western Balkans*“

5) Наставак реализације пројекта Европске комисије „*Implementation of nuclear and radiological emergency preparedness and response -EP&R-requirements in EU Member States and neighbouring countries- ENER/D3/2020-245*“.

6) Учесће у активностима које спроводи Заједнички истраживачки центар (*Joint Research Centre – JRC*) у Испри, Италија у оквиру уговора *INSC Contract 2018/401-066*, између Европске комисије и Заједничког истраживачког центра у Испри у циљу пружања подршке у размени радиолошких података на платформи *EURDEP* и унапређења система заштите и спасавања у нуклеарним или радиолошким ванредним ситуацијама.

7) Наставак реализације пројекта *RER9155 - Enhancing Regulatory and Metrological Infrastructures Needed to Ensure Radiation Safety in Naturally Occurring Radioactive Materials Industry*“.

13. Остале активности

Активности у вези информисања јавности у области радијационе сигурности и заштите од јонизујућег зрачења којим би била обухваћена лица која обављају различите врсте радијационих делатности и становништво са циљем подизања свести и знања у наведеним областима. Едукација становништва у складу са капацитетима (чланци, гостовања у медијима, семинари, предавања...);

Достављање средствима јавног информисања, надлежним државним органима и Међународној агенцији за атомску енергију информација од значаја за радијациону сигурност и безбедност у складу са Законом.

3 ПОСЛОВИ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

Инспекцијски надзор ће се вршити према надзираним субјектима у периоду I-IV квартал 2023. године.

Инспекцијски надзор ће се вршити радним данима у радно време надзираних субјеката, осим када постоје разлози за неодложно поступање, у хитним случајевима када се отклања непосредна опасност по живот и здравље људи, имовину веће вредности, животну средину или биљни и животињски свет од штетног дејства јонизујућег зрачења, као и када надзирани субјекат да писани пристанак.

Инспекцијски надзори вршиће се изван службених просторија Инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност, односно на терену и у службеним просторијама надзираног субјекта (теренски надзори). Канцеларијски инспекцијски надзори вршиће се према потреби у службеним просторијама Инспекције увидом у акте, податке и документацију надзираног субјекта.

Према дефинисаним радним циљевима планирано је да Инспекција за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност у 2023. години изврши око 80 редовних и ванредних инспекцијских надзора на целој територији Републике Србије имајући у виду све релевантне податке, број расположивих инспектора и сложеност спровођења мера радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности.

Просечан број планираних редовних и ванредних инспекцијских надзора месечно по инспектору је четири. Планирани број месечних инспекцијских надзора по инспектору је изведен на основу дугогодишњег искуства у вршењу инспекцијског надзора, комплексности и сложености инспекцијског надзора, као и на основу расположивих и прикупљених података и информација о надзираним субјектима који обављају различите радијационе делатности коришћењем извора јонизујућег зрачења, као и нуклеарне активности.

Према вишегодишњим подацима о раду инспекције, ванредни инспекцијски надзори чине око 50% укупних инспекцијских надзора, који се спроводе у континуитету читаве године.

У планираном броју инспекцијских надзора у 2023. години нису урачунати допунски и контролни инспекцијски надзори, чији ће број зависити од броја донетих решења и сложености инспекцијских надзора.

Редовни инспекцијски надзори:

Надзирани субјекти над којима ће се вршити редовни инспекцијски надзор од стране инспектора сагласно одредбама Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, бр. 95/18 и 10/19) су:

1. Правна лица и предузетници чије се делатности према ризику по здравље изложених радника и појединаца, становништво и животну средину, као и према врсти активности која се обавља, разврставају у следеће категорије:
 - 1) радијационе делатности ниског ризика;
 - 2) радијационе делатности умереног ризика;
 - 3) радијационе делатности високог ризика;
 - 4) нуклеарне активности.
2. Правна лица овлашћена за вршење послова заштите од јонизујућег зрачења.
3. Правна лица и предузетници који обављају активности које не спадају у делатности прописане овим законом, а које могу довести до угрожавања живота и здравља људи и животне средине од штетног утицаја јонизујућег зрачења услед постојања напуштених извора зрачења, и то за следеће делатности:

- 1) послови на складиштима металног отпада;
- 2) послови у постројењима за прераду металног отпада;
- 3) послови у топионицама и ливницама које користе метални отпад;
- 4) транзитна чворишта као што су саобраћајни и поштански пунктови, гранични прелази и административни пунктови.

Редовни инспекцијски надзори ће се вршити према оперативним инспекцијским плановима који се израђују на годишњем, тромесечном и месечном нивоу.

Ванредни инспекцијски надзори:

У 2023. години поред редовних инспекцијских надзора, обављаће се и ванредни инспекцијски надзори према надзираним субјектима. Очекивани обим ванредних инспекцијских надзора је око 50% од укупно извршених инспекцијских надзора. Процент је изведен на основу статистичких података и искуства из претходних година.

Ванредни инспекцијски надзори према надзираним субјектима обухватиће поступање инспектора у следећим случајевима:

1. Поступање по Уредби о утврђивању плана за деловање у случају акцидента ("Службени гласник РС", бр. 30/2018),
2. Поступање по достављеним Извештајима овлашћених правних лица о извршеној контроли радиоактивности роба при увозу, извозу и транзиту из надлежности Инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност,
3. Поступање по хитном поступку ради спречавања настанка и отклањања штетних последица по живот и здравље људи и животну средину,
4. Поступање у случају нуклеарне или радиолошке ванредне ситуације,
5. Поступање у случају контаминације лица, радне и животне средине,
6. Поступање на спровођењу деконтаминације лица, радне и животне средине,
7. Поступање по актима Директората за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије,
8. Поступање по достављеним пријавама и представкама од стране правних и физичких лица,
9. Поступање по достављеним Извештајима од стране овлашћених правних лица о извршеним мерењима ради процене нивоа излагања јонизујућим зрачењима професионално изложених лица, пацијената и становништва,
10. Поступање у случају безбедносног догађаја који укључује изворе зрачења и пратеће објекте.

Табела 1 - План инспекцијског надзора и других активности инспекције за 2023. годину

I КВАРТАЛ	II КВАРТАЛ	III КВАРТАЛ	IV КВАРТАЛ
<p>1. Редовни инспекцијски надзор здравствених установа који обављају радијационе делатности у медицини, стоматологији и ветеринарској медицини коришћењем извора јонизујућих зрачења:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дијагностика 2. Интервентне процедуре 3. Озрачивање крвних узорака 4. Терапија 5. Дијагностика у стоматологији 			

6. Дијагностика у ветеринарској медицини

2. Редовни инспекцијски надзор правних лица који обављају радијационе делатности са изворима јонизујућих зрачења у привреди:

1. Индустијска радиографија
2. Анализа садржаја материјала и предмета
3. Контрола квалитета, производа и процеса
4. Производња извора зрачења
5. Рад са изворима зрачења
6. Рад у бушотинама
7. Стерилизација и конзервирање намирница и предмета опште употребе, медицинског прибора, фармацеутских сировина и готових производа
8. Сервисирање и поправљање уређаја са изворима зрачења
9. Обрада материјала и производа

3. Редовни инспекцијски надзор правних лица који користе изворе зрачења у образовању, науци и истраживању;

4. Редовни инспекцијски надзор правних лица који обављају промет и транспорт извора зрачења;

5. Редовни инспекцијски надзор овлашћених правних лица;

6. Редован инспекцијски надзор правних лица која обављају нуклеарне активности.

Ванредни инспекцијски надзори:

1. Поступање по Уредби о утврђивању плана за деловање у случају акцидента ("Службени гласник РС", бр. 30/2018),
2. Поступање по достављеним Извештајима овлашћених правних лица о извршеној контроли радиоактивности роба при увозу, извозу и транзиту из надлежности Инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност,
3. Поступање по хитном поступку ради спречавања настанка и отклањања штетних последица по живот и здравље људи и животну средину,
4. Поступање у случају нуклеарне или радиолошке ванредне ситуације,
5. Поступање у случају контаминације лица, радне и животне средине,
6. Поступање на спровођењу деконтаминације лица, радне и животне средине,
7. Поступање по актима Директората за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије,
8. Поступање по достављеним пријавама и представкама од стране правних и физичких лица,
9. Поступање по достављеним Извештајима од стране овлашћених правних лица о извршеним мерењима ради процене нивоа излагања јонизујућим зрачењима професионално изложених лица, пацијената и становништва,
10. Поступање у случају безбедносног догађаја који укључује изворе зрачења и пратеће објекте.

Контролни инспекцијски надзори

Допунски инспекцијски надзори

Превентивно деловање и службене саветодавне посете
Координација послова са органима државне управе и локалне самоуправе са чијим делокругом су повезана питања из области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности
Сарадња са истражним и правосудним органима
Стручно усавршавање инспектора (обука, оспособавање, тренинзи, семинари, радионице, студијска путовања и др.)

Друге активности инспекције

Инспекција за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност ће активно учествовати и у осталим активностима везаним за рад Директората, пружаће стручну помоћ у области свог рада, радиће на изради подзаконских аката из области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности, учествоваће у раду радних тела и стручних комисија основаних од стране Директората, других државних органа и међународних организација.

У току 2023. године планиран је наставак припремних активности везаних за прелазак Инспекције на рад у дигиталној платформи еИнспектор.

Израда законских, подзаконских и других аката:

У 2023. години планирана је израда и/или усвајање следећих докумената:

- Правилник о мерама за откривање и спречавање недозвољеног промета радиоактивних и нуклеарних материјала
- Правилник о вођењу евиденција о инспекцијском надзору
- Правилник о посебним елементима, односно критеријумима за процену ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности
- Процедура о поступању царинских службеника
- Процедура о поступању инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност.

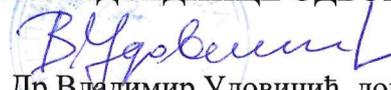
Инспектори за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност ће такође активно учествовати и у изради других докумената и подзаконских аката у домену рада и надлежности Директората.

У току 2023. године инспектори ће учествовати на радионицама, курсевима, техничким састанцима и семинарима у организацији Међународне агенције за атомску енергију, Европске комисије и других националних и међународних организација

Број: 021-01-1/2023-02

Београд, 20. јануар 2023. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИЦЕ ОДБОРА ДИРЕКТОРАТА

Др Владимир Удовичић, доктор физичких наука

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРОПИСА

Правни основ за доношење овог прописа је члан 16. став 2. тачка 4) Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, бр. 95/18 и 10/19) и члан 15. тачка 5) Статута Директората за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРОПИСА

Разлог за доношење овог прописа је обавеза Директората за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије, прописана чланом 15. тачка 5) Статута Директората за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије, којом је прописано да Одбор Директората за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије усваја годишњи програм рада Директората за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије.

III СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОПИСА

За спровођење овог прописа обезбеђена су средства у буџету Републике Србије.